

Zorgplan

Nicolaas Beetsschool, 2023-2024

Lydeke van Roon
Vanessa van de Pol
Intern begeleiders

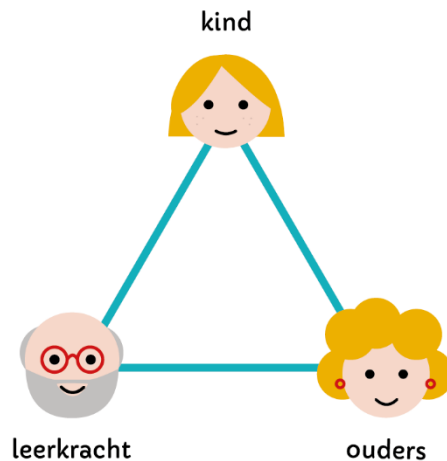
Nicolaas Beetsschool, Heemstede
September 2023

Voorwoord

We streven naar een optimale ontwikkeling van de leerlingen binnen onze school. Door zorgsignalen vroeg op te pakken zorgen wij dat leerlingen de ondersteuning krijgen die nodig is. Via groepsoverzichten, waarin observaties en metingen worden genoteerd, krijgen we zicht op de onderwijsbehoeften van de leerlingen en in de logboeken maken wij hiervan de vertaling naar het dagelijks handelen zichtbaar.

Dat deze uitdaging een gezamenlijke verantwoordelijkheid van school, ouders en kind is, is duidelijk. De intern begeleiders (IB-ers) hebben hierin een spilfunctie.

Een goede leerlingenzorg op school is het resultaat van een gestructureerde, attente manier van kijken naar – en omgaan met – de leerlingen. Zorgleerlingen zullen er altijd zijn. Maar 'risicoleerlingen' zijn er veel meer. Het is de uitdaging voor iedere school, en dus ook voor de Nicolaas Beetsschool, om ervoor te zorgen dat risicoleerlingen geen zorgleerlingen worden.

Doelen die vanuit de zorg nagestreefd worden:

- Elke leerkracht is in staat de ontwikkeling van kinderen op het gebied van lezen, taal, rekenen, zelfstandig werken, motoriek en de sociaal emotionele ontwikkeling te volgen en goed te analyseren.
- Elke leerkracht is in staat om de kinderen die extra instructie nodig hebben, of juist meer uitdaging, bij taal, rekenen, zelfstandig werken/leren en hun sociaal emotionele ontwikkeling, adequaat te helpen, zowel preventief als curatief, binnen de mogelijkheden van de school.
- Binnen de 1-zorgroute gaan we uit van drie instructiegroepen per klas/vak. Elke leerkracht kan binnen de groep zodanig differentiëren dat kinderen in kleine groepen of op individueel niveau instructie en

verwerkingsopdrachten krijgen. De instructie en opdrachten zijn afgestemd op de mogelijkheden van de leerlingen.

- Elke leerkracht informeert de ouders tijdig en in voldoende mate over leervorderingen en/of leer- en gedragsproblemen van hun kind. Hierbij worden de ondersteuningsmogelijkheden van de school duidelijk aangegeven en wordt besproken wat ouders en school er gezamenlijk aan doen.
- Hulp in én buiten de klas kan gerealiseerd worden voor leerlingen die meer (kortdurend, tijdelijk) individuele en gespecialiseerde begeleiding bij één of meerdere vakgebieden nodig hebben (zie schema traject zorgleerling).

Leerkrachten leren, benutten en vergroten hun mogelijkheden door studiedagen, collegiale consultaties, collegiale klassenbezoeken, intervisie en regelmatige groeps- en leerling- besprekingen.

Leerlingen hebben baat bij een goede relatie tussen hun ouders en de school. Samenhang in de opvoeding thuis en op school is daarbij erg belangrijk. Vaak heeft dat een positief effect op 'het schoolleven'. Alleen door samenwerking met de ouders kan er optimaal gewerkt worden aan de ontwikkeling van de kinderen.

In de organisatie van het onderwijs wordt dit mogelijk gemaakt door de regels van de school duidelijk op te stellen en kenbaar te maken aan kinderen, ouders en schoolteam.

In de schoolgids staat beschreven welke vaste gesprekken er plaats vinden tussen ouders en leerkrachten. Naast deze vaste momenten bestaat altijd de mogelijkheid voor leerkrachten en ouders om een afspraak te maken voor een gesprek.

Actief ouderschap vinden we belangrijk en willen we stimuleren. We geven ouders bij het kennismakingsgesprek informatie mee over hoe we deze samenwerking vorm willen geven.

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Hoofdstuk 1: Algemene gegevens van de school	5
Hoofdstuk 2: Zorg binnen de school	7
Hoofdstuk 3: Zorg buiten de school	39
Hoofdstuk 4: Kwaliteitsjaarplanning leerlingenzorg	41
Hoofdstuk 5: Bijlagen	42

Hoofdstuk 1: Algemene school gegevens

Schoolorganisatie

Onze school is verdeeld in vier domeinen: domein 1-2, domein 3-4, domein 5-6 en domein 7-8. Er zijn vier domeinleiders aangesteld. Deze zijn organisatorisch verantwoordelijk voor hun domein.

De intern begeleiders zijn verantwoordelijk voor de organisatie van de leerlingenzorg binnen de school. De domeinleiders en de intern begeleiders maken samen met de directie (directeur en adjunct-directeur) deel uit van het Management Team (MT).

In de groepen 1 en 2 wordt bewust gekozen voor een gecombineerde groep van jongste en oudste kleuters. Dit gebeurt vooral om de sociale aspecten van de ontwikkeling te bevorderen. Jongste kleuters kunnen zo leren van de oudere en oudere kleuters kunnen de jongere helpen. Het kan voorkomen dat gewerkt moet worden met een homogene opstartgroep voor jongste kleuters.

Vanaf groep 3 is de school georganiseerd volgens het leerstofjaarklassensysteem. Dat wil zeggen dat de leerstof voor een groot deel gekoppeld is aan het leerjaar van de leerlingen. Het is mogelijk dat door differentiatie in tempo en moeilijkheidsgraad de koppeling van lesstof en jaargroep losgelaten wordt. Hierdoor kan een meer flexibelere organisatie ontstaan die tegemoetkomt aan de ononderbroken ontwikkelingslijnen van leerlingen.

Vanaf schooljaar 2022-2023 werken wij met een [nieuw beleid](#), waarbij wij in een vast ritme de groepen herverdelen. Wij hebben hiervoor gekozen om wendbaarder te kunnen zijn met de dynamiek van groepen en onderwijsbehoefte op kindniveau.

In het schooljaar 2023-2024 werken wij met zestien groepen. Er zijn vier groepen 1-2, twee groepen 3, twee groepen 4, twee groepen 5, twee groepen 6, twee groepen 7, twee groepen 8.

Het aantal leerlingen van de school ligt op de teldatum van 1 februari 2024 rond de 385 leerlingen.

De samenstelling van het schoolteam staat in de schoolgids en op de website.

Binnen de school zijn diverse leerkrachten met specialisaties:

Coördinatoren sociaal – emotionele ontwikkeling en pesten

Remedial Teacher

Gedragsspecialisten

Taalspecialist

Rekenspecialist

HB-specialist

Specialist jonge kind
Specialist NT2
Specialist thematisch werken
Zorgspecialisten
Cultuurcoördinator
Coördinator Gezonde en Sportieve school

Visie op onderwijs

Deze staat beschreven in de schoolgids (zie www.nicolaasbeetsschool.nl).
Hier is ook onze visie op onderwijs aan het jonge kind (4 t/m 7 jaar) te vinden.

Hoofdstuk 2: Zorg binnen de school

Kleuter observatiesysteem KIJK

In de groepen 1/2 wordt er gewerkt met het observatiesysteem KIJK. Hiermee volgen wij de ontwikkeling van het kind op systematische wijze.

De groepsleerkrachten observeren dagelijks het speel- en werkgedrag van leerlingen en houden zo de ontwikkeling bij. Deze observaties worden twee keer per jaar geregistreerd in het systeem Kijk.

Deze registraties en daaruit voorkomende kind- en groepsrapportages worden daarna besproken met de intern begeleider. De gegevens van de rapportages worden meegenomen in de oudergesprekken en indien nodig wordt in samenspraak met ouders actie ondernomen.

Voor de leerlingen met verlenging groep 1 of 2 wordt een begeleidingsplan gemaakt op basis van de observaties/ registraties in KIJK ([Zie protocol potentiële verlengers groep 1-2](#)).

Zelfstandig werken

Op de Nicolaas Beetsschool hebben wij gekozen voor zelfstandige verwerking van de leerstof om de leerlingen de mogelijkheid te bieden op eigen tempo te kunnen werken. Op deze manier is de leertijd effectiever. De basis hiervoor wordt al gelegd in groep 1-2. Met een goede planning en organisatie kunnen alle leerlingen aan de instructietafel op aandacht van de leerkracht rekenen.

Alle leerlingen volgen het dagprogramma van de leerkracht. Er zijn per vak/les andere regels over de zelfstandige verwerking.

Meestal begint de leerkracht met een algemene instructie waarna de pluskinderen aan het werk kunnen. Dan volgt de basisinstructie en daarna gaat de leerkracht aan het werk met de leerlingen die verlengde instructie nodig hebben.

Bij de zelfstandige verwerking is de leerkracht een coach en loopt regelmatig hulprondjes door de klas. De leerkracht kan zelf inschatten wat deze les voor hulp van de leerkracht vraagt. Bij het lopen van een hulpronde kan hij/zij a.d.h.v. de hulpkaart extra instructie geven, maar ook de andere leerlingen stimuleren. De leerlingen leren zo omgaan met uitgestelde aandacht. De leerlingen kunnen aan het stoplicht zien of zij hulp mogen vragen aan hun schoudermaatje of dat zij moeten wachten op de leerkracht.

Bij het zelfstandig werken hoort ook klaarwerk. Het klaarwerk staat op een vaste plaats en staat aangegeven op de weektaak. Hierdoor kunnen de leerlingen zelfstandig verder, nadat ze hun werk hebben afgerond. Als het klaarwerk afgerond is, kunnen leerlingen werken aan kieswerk. Bij kieswerk krijgen leerlingen de ruimte om zichzelf uit te dagen en bestaat de mogelijkheid om een keuze te maken in wat de leerling zou willen leren. In overleg met de groepsleerkracht zijn er veel mogelijkheden.

Coöperatief leren

Naast het aanleren van zelfstandigheid is leren samenwerken belangrijk omdat interactie in het leerproces de leeropbrengst vergroot en kinderen belangrijke leerervaringen rondom sociale vaardigheden opdoen.

Coöperatief leren is een goede manier om:

- De effectieve leertijd te vergroten;
- Veel te leren;
- Interactie te verwezenlijken;
- Kinderen actief en betrokken aan het onderwijs te laten deelnemen;
- Sociale vaardigheden te leren;
- Plezier in onderwijs te bieden aan leerkracht en leerling.

Het leerlingvolgsysteem, de toets-kalender en de leerlingenzorg

Op school werken de volgende mensen aan de ontwikkeling van, en zorg voor, de leerlingen:

- De groepsleerkrachten
- De intern begeleiders
- De directie
- De remedial teacher (RT-er)

De basis van de zorgstructuur is het zorgvuldig en systematisch signaleren. Dit wordt in eerste instantie gedaan door de groepsleerkracht. Deze volgt de kinderen door middel van observaties, methode-gebonden toetsen, het IEP leerlingvolgsysteem vanaf groep 3 en een instrument dat een beeld geeft van de sociaal – emotionele ontwikkeling van de leerlingen in verhouding tot hun taakbeleving en hun welbevinden op school (gebruik wordt gemaakt van KIJK, KANVAS).

Al deze gegevens worden bijgehouden in een digitaal groepsoverzicht in ParnasSys, wat de basis is voor de groepsplannen. In ParnasSys worden specifieke onderwijsbehoeften per kind benoemd. De groepsplannen worden om de drie maanden geëvalueerd en bijgesteld. Om het leerlingvolgsysteem goed uit te kunnen voeren hanteren we een toetskalender (zie bijlage 1).

Ieder jaar wordt een toetskalender vastgesteld, die voldoet aan de eisen van het Samenwerkingsverband. Naast de IEP-toetsen worden op school ook de methodegebonden toetsen afgenomen.

De school neemt deel aan de in de regio afgesproken Continue Begeleiding, dat wil zeggen de begeleiding van de leerlingen van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs. Hieronder valt, naast beoordeling van de gegevens vanuit het Leerling-Onderwijs-Volg-Systeem (verder te noemen LOVS), de observaties van de leerkrachten door de jaren heen en een objectieve eindtoets.

De inrichting van onze leerlingenzorg

De Nicolaas Beetsschool maakt gebruik van meerdere leerlingvolgsystemen: In groep 1-2 wordt de brede ontwikkeling van de leerlingen gevolgd met behulp van het observatiesysteem KIJK.

Voor de didactische ontwikkeling vanaf groep 3 wordt het leerlingvolgsysteem van IEP gebruikt.

Voor de sociaal-emotionele ontwikkeling worden de vragenformulieren voor leerkrachten en leerlingen (deze vanaf groep 5) en het sociogram van KANVAS (Kanjertaining) gebruikt. 1x per jaar worden de vragenlijsten van IEP (hart) ingevuld door alle leerlingen vanaf groep 3.

De vragenlijst sociale veiligheid (door inspectie verplicht) wordt vanaf groep 6 jaarlijks afgenomen.

In de IEP zijn, naast de meetinstrumenten op cognitief gebied, ook zelf-evaluatie instrumenten aanwezig die gaan over leeraanpak, sociaal-emotionele ontwikkeling en creatief vermogen. Deze instrumenten vullen de leerlingen zelf in op de computer. De resultaten geven we weer in spindiagrammen. Ze bieden de leerling aanknopingspunten om samen met de leerkracht en/of ouders doelgericht te werken aan zijn ontwikkeling. Daarnaast worden de toetsen van de diverse methoden gebruikt om de ontwikkeling van de leerlingen te volgen en in kaart te brengen.

Verslagen van interne gesprekken en afspraken betreffende de leerling en gesprekken van leerkrachten en ouders worden vastgelegd in ParnasSys(Leerling Administratie-Systeem).

Het Leerling Volg Systeem (LVS) bestaat uit:

KIJK	Groep 1 en 2
KanVas docentvragenlijsten	Groep 3 t/m 8
KanVas-sociogram	Groep 3 t/m 8
IEP Hart en Handen	Groep 3 t/m 8
Letterkennis	Midden en eind groep 2, begin groep 3
DMT (Drie Minuten Toets) 2018	Groep 3 en 4 en voor de zwakst lezende leerlingen in groep 5 t/m 8
IEP Rekenen	Groep 3 t/m 8
IEP Taalverzorging	Groep 3 t/m 8
IEP Begrijpend lezen	Groep 3 t/m 8
IEP Leestechiek en leesexpressie	Groep 3 t/m 8
Drempelonderzoek	Groep 8 geselecteerde leerlingen
IEP doorstroomtoets	Groep 8

Het gebruik van de IEP resultaten

Het IEP LVS geeft heldere en herkenbare resultaten terug voor leerkracht en leerling, gericht op de positieve ontwikkeling die iedere leerling op zijn niveau kan maken. Leerlingen worden niet met elkaar vergeleken, dat zegt niet zoveel. De individuele ontwikkeling van de leerling is van belang, hoe heb jij je ontwikkeld ten opzichte van de vorige keer?

Het IEP LVS geeft de leerling daarom inzicht in de percentages goed beantwoorde vragen op de verschillende onderdelen in de toets. Voor de leerling is dit erg concreet, omdat hij gelijk inzicht krijgt in de onderdelen die goed gaan en in welke hij zich nog verder kan ontwikkelen; Inzicht Eigen Profiel (IEP)!

Voor taal en rekenen worden resultaten vanaf leerjaar 6 uitgedrukt in referentieniveaus (1F, 1S en 2F). De referentieniveaus geven aan wat de leerling moet kennen en kunnen op het gebied van taal en rekenen op belangrijke momenten in zijn schoolloopbaan.

Ouders ontvangen de resultaat-grafieken vanaf groep 3 bij het rapport waarin zij kunnen zien hoe het kind op de diverse onderdelen scoort en of er sprake is van groei of daling.

Natuurlijk zijn de IEP scores belangrijk. Zij maken het mogelijk om te kijken hoe kinderen zich ontwikkelen en wat hun uitstroomperspectief is.

Het geeft ook inzicht in de schoolpopulatie en de prestaties.

Analyse van de resultaten kan inzicht geven en ervoor zorgen dat het lesaanbod verbetert.

IEP-gegevens worden altijd geplaatst naast andere gegevens.

Uiteraard is de gehele ontwikkeling van een kind van belang: Hoe is het welbevinden van een kind? Hoe is de leermotivatie? En hoe verhoudt dit zich tot de sociaal-emotionele en cognitieve ontwikkeling? Daarom is de professionele blik van de leerkracht essentieel om het beeld van de ontwikkeling van het kind compleet te maken. Door handelingsgerichte observaties in de klas verkrijgt de leerkracht essentiële informatie over het actuele ontwikkelingsniveau van de kinderen. Om zorgvuldig gebruik te maken van IEP-gegevens uit ons leerlingvolgsysteem zullen deze daarom altijd geduid worden in deze brede kijk op de totale ontwikkeling van ieder kind.

Op basis van al deze gegevens kunnen we reflecteren op de kwaliteit van ons onderwijs.

Interpretatie scores

Afwijkende scores (bijvoorbeeld sterke stijging/ daling of verschil methodetoetsen/IEP) zijn voor leerkrachten signalen om extra te zoeken naar verklaringen. In overleg met de Intern Begeleiders worden scores bekeken en geïnterpreteerd. Dit gebeurt op groepsniveau, maar ook op individueel (leerling-) niveau. De scores worden gebruikt om te kijken of leerlingen

voldoende leren en indien nodig aanpassingen te doen met betrekking tot leertijd (bijvoorbeeld meer of minder tijd voor een specifiek vak), niveau-indeling, instructie of methodes.

Extra leertijd kan bijvoorbeeld worden georganiseerd door aanpassing van het lesrooster, het bieden van hulp in of buiten de klas door Remedial Teacher of onderwijsassistent, of met hulp van tutoeren.

In principe zijn alle toetsen momentopnames. Als een kind niet fit is op de dag van afname zal dit van invloed kunnen zijn op de resultaten. Daarom moet alle harde data c.q. de uitkomsten van betreffende toetsen, verzameld worden en pas geïnterpreteerd (geanalyseerd en geïnterpreteerd) worden wanneer de context van extern gelegen invloeden op deze data goed kan worden overzien en meegewogen.

IEP en het Voortgezet Onderwijs (VO)

De IEP-scores voor Begrijpend Lezen en Rekenen vanaf midden groep 6 zullen meewegen in het voorlopige- en eindadvies in groep 8. Eind groep 7 wordt met de ouders en de leerling besproken aan welke doelen (zelfstandigheid, werkhouding, huiswerkgedrag, werken met de weektaak) in groep 8 moet worden gewerkt. Ook krijgt de leerling dan een eerste richtinggevend schooladvies mee.

In groep 8 worden deze observaties en de IEP-scores aangevuld met de resultaten op de toetsen van midden groep 8 en eventueel het Drempelonderzoek (zie **Procedure groep 8-advies Voortgezet Onderwijs** blz. 17).

Het traject van een risico-/ zorgleerling in schema en stappenplan R.T.

Een zorgleerling is een leerling die een specifieke onderwijsbehoefte heeft. Dit kan te maken hebben met een leer- of een gedragsprobleem, sociaal-emotionele of fysieke problematiek. Het vraagt een extra en blijvende inspanning van de leerkracht om deze leerling, in de klas, passend onderwijs te geven.

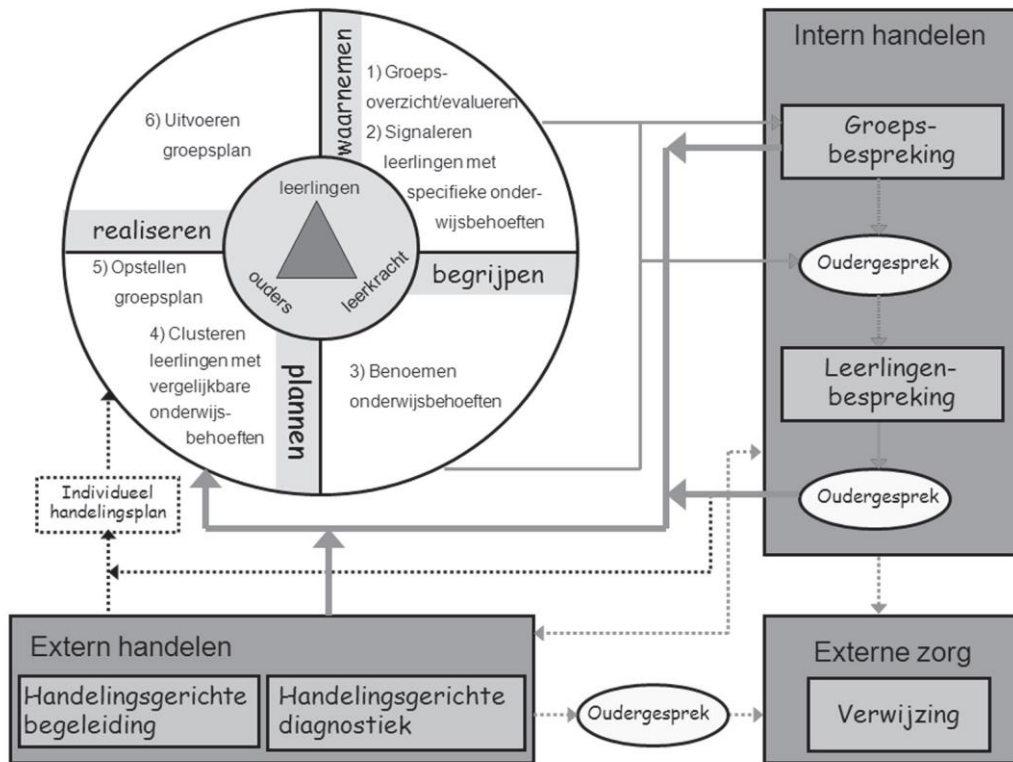
Stappen	Actie	Door wie/ initiatief
1	Signalering niveau + onderwijsbehoeften leerlingen De zorgstructuur van de groep is opgebouwd volgens de drie instructiegroepen van de 1-zorgroute. Leerkrachten informeren de ouders over de plek die het kind in het groepsplan heeft.	Leerkracht (d.m.v. observatie en toetsen)
2	Als de specifieke onderwijsbehoeften van de leerling dit vragen, intensiveert de leerkracht de zorg aan het	De specifieke onderwijsbehoeften worden benoemd in het groepsoverzicht.

	individuele kind binnen de setting van het groepsplan.	De resultaten van de intensievere zorg en het mogelijke vervolg worden hier ook in genoteerd.
3	Mogelijk heeft het kind baat bij individuele begeleiding binnen de groep, waarbij het de intentie is dat de leerling na deze periode weer mee kan doen met de groep. Ouders worden hierover geïnformeerd.	Leerkracht geeft handelingsverlegening aan in groeps- of leerlingbespreking. Leerkracht vult daarna op aanwijzing van IB een formulier in met hulpvraag en observatiegegevens. Dit kan als basis dienen voor het handelingsplan.
4	Meer individuele ondersteuning nodig (1 op 1), intensivering van de hulp voor een periode (tot max. een half jaar door een gespecialiseerde leerkracht met specifieke methodieken/materialen.*) Deze wordt vastgelegd in een individueel handelingsplan.	Remedial Teacher (verder te noemen R.T.) begeleidt het kind voor korte tijd (max. 8 weken) buiten de groep op individuele basis of in een klein groepje en houdt hiervan een logboek bij, dat o.a. gebruikt wordt bij de evaluatie/ besluit tot verlenging
5	Diagnostisch (intern) onderzoek/ klassenobservatie, bespreken met RT-er (Remedial teacher). Ouders worden hierover geïnformeerd.	Leerkracht, I.B.-er, R.T.-er
6	Bespreken van het handelingsplan, het onderzoek en vaststellen verdere stappen: Externe deskundigheid in huis halen	I.B.-er met leerkracht (eventueel met externe instantie), ouders
7	Handelingsplan evalueren en vervolgstappen. Evaluatie met de ouders. Wanneer specifieke zorg nodig blijft en diagnose is gesteld dan wordt een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) opgesteld waarin o.a.	Leerkracht + I.B.-er Ouders

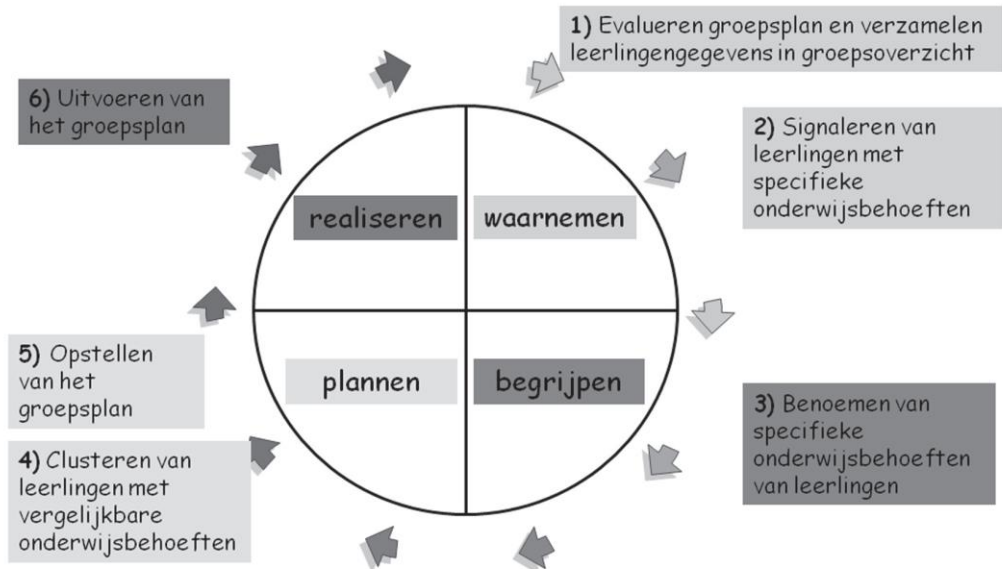
	specifieke onderwijsbehoeften worden beschreven (zie kopje OPP). Het OPP wordt hierna ieder jaar bijgesteld en twee keer per jaar geëvalueerd in samenspraak met ouders. Na elke evaluatie wordt het OPP ter ondertekening aangeboden aan de ouders.	
7	Zorgleerlingen kunnen besproken worden tijdens de leerling-besprekingen. De leerkracht meldt na een gesprek met ouders een leerling aan en geeft mondeling toelichting.	Leerkracht/ vergadering
8	Verdere stappen	I.B.-er, directeur

- Ondersteuning buiten de klas is kortdurend (periode van 8 weken) met een eventuele verlenging van 8 weken.
- Na de periode van 8 weken wordt de ondersteuning geëvalueerd.
- Remedial Teacher ondersteunt ook leerlingen met een OPP (Ontwikkelingsperspectief)/ eigen leerlijn.
- De leerkracht is verantwoordelijk voor de weektaak voor leerlingen met een eigen leerlijn en geeft de instructies. Tijdens de R.T. worden moeilijkheden extra geoefend (soms op vraag van de leerkracht).
- Speciale aanpak (bijvoorbeeld bij toetsen) wordt beschreven (door leerkracht) in ParnasSys (speciale aanpak). Bij het afnemen van toetsen worden deze speciale afspraken gecheckt.
- Ouders worden door de leerkracht op de hoogte gesteld van de ondersteuning buiten de klas en het verloop hiervan.
- Overleg met externe deskundigen/ hulpverlening vindt plaats in het bijzijn van (een van de) ouders en zo mogelijk een I.B.-er.

Schema 1-zorgroute en handelingsgericht werken

Handelingsgericht werken

Groeps- en leerlingbesprekingen

In groepen 1-2 vindt er drie keer per jaar een domeinbespreking IB plaats en drie keer per jaar een leerlingbespreking met IB. De eerste keer in november na de Kijk-registratie, de tweede keer in januari en de derde keer in juni na de laatste Kijk-registratie.

In de groepen 3 t/m 8 vindt er drie keer per jaar voor elk domeinbespreking IB plaats en drie keer per jaar een leerlingbespreking met IB. De eerste oktober/november, de tweede in de periode na de januari-toetsen en de laatste aan het eind van het schooljaar. Deze zorgbesprekingen vinden plaats naar aanleiding van de screenings van het Leerlingvolgsysteem (LVS) die twee keer per jaar plaatsvinden, gegevens uit de KanVas vragenlijsten (Soc. Emotionele Ontwikkeling) en de door de leerkracht uitgevoerde groepsplannen.

Het doel van deze domeinbesprekingen IB is:

Samen werken, samen leren, samen verantwoordelijk zijn voor onze leerlingen. Daarnaast worden er afspraken gemaakt over extra zorg die de leerkracht besteedt aan kinderen die dat nodig hebben.

Naast de domeinbesprekingen IB, zijn er leerlingbesprekingen gepland, waarin specifiek de zorg rondom een kind in kaart wordt gebracht en wordt ingegaan op de onderwijs- en zorgbehoeftes.

Per schooljaar zijn er twee momenten waarop de leerlingen in ieder geval opnieuw worden ingedeeld voor de vakgebieden lezen, begrijpend lezen, taal en spelling.

Bij rekenen is de methode leidend. Het instructieniveau wordt bepaald n.a.v. de bloktoetsen.

De leerlingen van de groepen 1-2 worden n.a.v. de Kijkregistratie ingedeeld op niveau voor taal en rekenen. Voorgaande is vastgelegd in de toetskalender.

In deze toetskalender zijn ook 2 tussen evaluatiemomenten vastgelegd, waarin leerkrachten op het overzicht aangeven welke veranderingen met betrekking tot aanpak en organisatie zij tussentijds willen invoeren.

Voor de leerlingen van groep 8 worden een aparte leerlingbesprekingen gepland waarin de voorlopige advisering Voortgezet Onderwijs, verder te noemen V.O., wordt besproken. Bij deze interne besprekingen zijn de directeur, de intern begeleider en de groepsleerkrachten van domein 7-8 aanwezig.

Procedure bij de overgang van groep 2 naar groep 3

In de periode dat de kinderen in groep 1-2 zitten, worden de leerlingen intensief gevolgd door middel van het leerlingvolgsysteem KIIJK. Dit leerlingvolgsysteem volgt de cognitieve-, motorische en de sociaal emotionele ontwikkeling van de kinderen. Tijdens de periode in groep 1/2 wordt de vraag gesteld of de doorgaande ontwikkeling van een kind gebaat is bij een overgang naar groep 3. De overgangsbepaling van groep 2 naar

groep 3 wordt in het belang van het kind zeer overwogen gemaakt en wordt het protocol potentiële verlengers gevolgd. Bij de procedure van de overgang van groep 2 naar groep 3 worden de volgende stappen genomen:

- De leerkrachten inventariseren de leerlingen die voor 1 januari van het volgende kalenderjaar 6 jaar worden.
- De uitslagen van het KIJK leerlingvolgsysteem worden door de leerkracht met de intern begeleider besproken. Bij najaars-leerlingen waar twijfel bestaat of zij door kunnen stromen naar groep 3 wordt goed in KIJK gekeken wat zij nodig hebben om hun ontwikkeling te stimuleren.
- Uiterlijk in februari wordt een gesprek gevoerd met de ouders van de kinderen over bij wie twijfels zijn betreffende de overgang naar groep 3.
- Uiterlijk begin juni wordt de beslissing genomen of de leerling wel/niet doorgaat naar groep 3. De ouders worden betrokken bij het proces dat tot deze beslissing leidt. De uiteindelijke beslissing, die bindend is, ligt bij de school.

Beleid rond overgaan en doubleren

Het laten doubleren van een leerling is een besluit dat in overleg met de ouders/verzorgers, groepsleerkracht, directie en I.B. wordt genomen. Het uiteindelijke besluit tot al dan niet doubleren ligt bij de directie van de school.

Argumenten die aanleiding geven om een doublure te overwegen kunnen zijn:

- Aantoonbare cognitieve achterstand bij twee of meer van de volgende vakgebieden: technisch lezen, spelling, rekenen/ wiskunde en begrijpend lezen die niet stroken met de potentie van de leerling.
- Te weinig vooruitgang ondanks de extra aandacht die de leerling heeft gekregen en die beschreven is in handelingsplannen.
- Problemen op sociaal-emotioneel gebied bij de leerling.

Uit onderzoek van [Goos Etal. \(2013\)](#) blijkt dat bij een doublure of verlenging het tijdelijke cognitieve voordeel snel verdwijnt en dat er geen effect is op het psychosociaal vlak. Volgens de onderzoekers veronderstellen leraren ten onrechte dat een extra jaar cognitief en sociaal-emotioneel 'rijpen', bijdraagt aan het leren en ontwikkelen van deze kinderen.

Er wordt alleen besloten tot een doublure wanneer verwacht wordt dat de leerling de achterstand door een extra jaar in zal lopen en of dit bijdraagt aan het welbevinden van de leerling. Wanneer uit onderzoek blijkt dat de leerling naar verwachting niet beter zal presteren kan ook besloten worden de leerling over te laten gaan naar de volgende groep met een (tijdelijk) eigen leerlijn.

Hoog- en meerbegaafdheid

Kinderen die meer aankunnen dan de basisleerstof willen we structureel extra uitdagen door middel van verrijkende en verdiepende opdrachten. We evalueren stelselmatig de leerresultaten van alle leerlingen en houden scherp in de gaten of ook de hoog presterende leerlingen voldoende groei laten zien en/of voldoende uitdaging krijgen in de klas.

Incidenteel kunnen we beslissen om een kind te versnellen. Zie het einde van dit hoofdstuk.

Verrijken in de klas

Er zijn kinderen die niet voor de Leertuin in aanmerking komen, maar wel voor een verrijkingaanbod. Deze kinderen compacten en verrijken de leerstof zoals aangeboden wordt door de methode en kunnen gebruik maken van materialen uit de door de school ontwikkelde Levelboxen. Hierdoor is er minder versnippering van aanbod.

Voor leerlingen die nog meer uitgedaagd moeten worden en moeten leren samenwerken met andere meerbegaafde kinderen is er de **Leertuin**.

Leertuin

In de Leertuin groep 1-2 wordt gewerkt aan uitdagende opdrachten. We zoeken nadrukkelijk een samenhang met het aanbod van het thema dat in de groepen 1-2 op dat moment aan de orde is. In de leertuin 1-2 staat naast het ontwikkelen van een onderzoekende houding het leren samenwerken in tweetallen centraal. De opdrachten liggen op, of boven het plusniveau dat in de groep wordt aangeboden.

De activiteiten worden zo ingericht dat er ook gewerkt kan worden aan de persoonlijke leerdoelen die de leerlingen hebben.

Criterium voor deze groep is dat de leerling een plusleerling is vanuit de signaleringslijst en/of vanuit de observaties door de leerkracht in groep 1-2.

De leerling moet een duidelijke ontwikkelingsvoorsprong laten zien.

Na elke bijeenkomst van de Leertuin zet de leerkracht haar observaties kort op papier. Aan het einde van een periode van ongeveer een half jaar volgt hiervan een kort verslagje dat in het portfolio wordt opgenomen. Dit wordt met leerlingen individueel besproken.

Leertuin 3 t/m 8:

Leerlingen die voor de Leertuin in aanmerking komen op basis van consistent hoge scores, hoog leerrendement en op basis van observaties van de leerkracht (signaleringslijst) zullen in deze voorziening een aanbod krijgen dat gericht is op:

- Leren leren
- Luisteren naar elkaar
- Begrip voor elkaars argumenten en standpunten
- Samenwerken
- Doorzettingsvermogen
- Standpunt innemen
- Argumenteren

Leertuinleerlingen van groep 3 starten in oktober van het lopende schooljaar (na de herfstvakantie).

Het aanbod dient een aanvulling te zijn op de vaardigheden die zij leren binnen het aanbod van de klas en van 4xWijzer.

Leerlingen werken in de Leertuin aan persoonlijke doelen die vooraf worden opgesteld.

Kinderen die geplaatst worden in de Leertuin worden in principe steeds voor een **periode** geplaatst: zomer-1^e rapport en 1^e rapport-zomer.

Na een half jaar wordt bekeken of continuering van de begeleiding in de leertuin nodig is of dat het kind zich voldoende kan ontwikkelen met het aanbod in de klas.

De begeleiding van de kinderen in groep 3 start na de herfstvakantie.

De begeleiding van de kinderen van groep 8 stopt na de meivakantie.

Toelating leertuin

In de groepen 3 en 4 wordt onder andere gekeken naar:

Is de leerling een plusleerling vanuit de signaleringslijst en/of vanuit de observaties?

Is de leerling een "zon-kind" in groep 3 en heeft het daarnaast (veel) verrijkend materiaal nodig?

Leerlingen (uit de groepen 5 t/m 8) die gedurende langere periode (minimaal 3x) een hoog leerrendement laten zien op het gebied van Begrijpend Lezen en Rekenen-Wiskunde of opvallen vanuit observaties of signaleringssysteem, kunnen in aanmerking komen voor de Leertuin, naast de leerlingen die HB (Hoogbegaafd) gediagnosticeerd zijn en/of op een WISC (of andere erkende intelligentietest) een IQ > 130 hebben.

Bij twijfel over mogelijke toelating, bijvoorbeeld als de leerling niet de gewenste scores laat zien, is er overleg met de IB-er alvorens de leerling te kunnen plaatsen. In deze beslissing worden o.a. de resultaten van de signaleringslijst meegenomen. Ook wordt er gekeken naar het *plusaanbod in de klas en mogelijke persoonlijke leerdoelen voor de leerling, die niet in de reguliere lessen kunnen worden behaald.

In de Leertuin wordt gewerkt met de Pittige Plustorens en de Projecten Ballade van Minka Dumont. Dit levert naast veel uitdaging voor de leerlingen een gestructureerde manier van verrijken op. De leerlingen ontwikkelen onderzoeksvaardigheden en leren er om praktisch, analytisch, kritisch en creatief te denken.

De leerlingen werken o.l.v. de Leertuinleerkracht ongeveer 1 á 1 ½ uur per week in de Leertuin aan Plusopdrachten. Gedurende de rest van de week werken de leerlingen minimaal 30 minuten aaneengesloten in hun eigen groep zelfstandig, maar onder supervisie van de leerkracht, aan hun opdracht.

De afspraken zijn:

- De communicatie met de ouders gaat via de leerkracht.
- Leerlingen hebben naast hun compacttaak plustaken van het vak en maken gebruik van de materialen uit de door de school ontwikkelde Levelboxen.
- De leerkracht bepaalt welke lessen er gemist kunnen worden om aan de Leertuin deel te nemen of in de groep te werken aan de opdrachten.
- De leerlingen die aan de Leertuin deelnemen, krijgen een multomap zodat de leerkracht in de klas kan zien waar hij/zij mee bezig is.
- De leerlingen krijgen tijd (min. 45 minuten aaneengesloten of twee keer 30 minuten per week) om in de groep aan hun opdrachten van de Leertuin te werken.
- Deze speciale aanpak wordt door de groepsleerkracht genoteerd bij Speciale Aanpak in ParnasSys.
- Er wordt door de Leertuinleerkracht kritisch gekeken naar het werk van de leerlingen.
- De Leertuinleerkracht bewaakt het proces en beoordeelt het werk van de leerling. Halfjaarlijks wordt er een korte schriftelijke rapportage door de plusklasleerkracht gemaakt. Deze wordt bij het rapport gevoegd. In deze rapportage worden het leerproces en het product beoordeeld.
- Aan het einde van een project presenteren de leerlingen hun werk. Ouders kunnen hiervoor worden uitgenodigd.

Halverwege het jaar wordt de plaatsing in de Leertuin opnieuw beoordeeld door de plusleerkracht, eigen leerkracht en IB-er. Er wordt dan gekeken naar prestaties in de klas en persoonlijke ontwikkeling van de leerlingen.

Continuering van de Leertuin vindt plaats als er leerpunten zijn voor een kind die onvoldoende begeleid kunnen worden in de groep. Halfjaarlijks kan de samenstelling van de Leertuin worden gewijzigd.

Een groep overslaan

Het kan zijn dat er een leerling zou kunnen versnellen. Dit moet altijd zorgvuldig onderzocht en voorbereid worden door de groepsleerkracht en intern begeleider in samenspraak met ouders. In een dergelijke beslissing spelen de volgende argumenten mee:

- Gegevens uit de door ons gebruikte signaleringslijst
- Toetsgegevens (het doortoetsen van de leerlingen)
- De versnellingswenselijkheidlijst
- Gesprekken met ouders en leerling
- Het kind moet de stap emotioneel aankunnen

Nieuwkomers

Er wordt gesproken over "Nieuwkomers" als leerlingen korter dan 3 jaar in Nederland zijn. Op de Nicolaas Beetschool vinden wij het belangrijk om ook deze kinderen een veilige en goede ontwikkelplek te bieden.

Nieuwkomers-leerlingen tot 4 jaar stromen meestal gelijk in bij groep 1-2. Nieuwkomers-leerlingen van zes jaar of ouder zijn zullen in principe eerst een jaar naar de ITK (de internationale taalklas) gaan om de basis van de Nederlandse taal te leren. Zij komen dan als tweedejaars nieuwkomer bij ons op school.

De Nicolaas Beetsschool heeft een NT2-specialist. Zij coördineert de instroom, onderhoud de contacten met de ITK en ondersteunt de leerkrachten en het ondersteunend personeel, wanneer er een "Nieuwkomer" in de klas komt.

De verschillende verantwoordelijkheden rondom de "Nieuwkomer" zijn vastgelegd in een stappenplan kleuters en een stappenplan groep 3 t/m 8. Deze stappenplannen zijn opvraagbaar bij de intern begeleiders en zullen volgend schooljaar worden toegevoegd aan het zorgplan.

Procedure groep 8-advisering Voortgezet Onderwijs

De toelatingsprocedure VO, ontwikkeld vanuit het Regionaal Bestuurlijk Overleg (RBO), zorgt ervoor dat het proces van de overgang van de basisschool naar het voortgezet onderwijs van elke leerling zo goed mogelijk verloopt. Het basisschooladvies, de schoolkeuze, de aanmelding en de inschrijving van de leerling op een school voor voortgezet onderwijs staan hierbij centraal.

Bij de overstap naar het voortgezet onderwijs spelen de volgende zaken een belangrijke rol:

- Het basisschooladvies;
- Een onderbouwing van de toetsresultaten van het kind vanuit het IEP LVS op de vakken rekenen (vanaf eind groep 6 t/m midden groep 8) en begrijpend lezen (vanaf midden groep 6 t/m midden groep 8): het uitstroomprofiel;
- Aanvullende onderwijskundige informatie (observaties, toetsgegevens, enz.).

Het basisschooladvies is gebaseerd op de leerprestaties, de werkhouding en het gedrag, van een leerling gedurende een aantal jaren.

Een leerling kan zich alleen aanmelden op een school die het soort onderwijs aanbiedt dat in het basisschooladvies staat. De school voor voortgezet onderwijs mag bij toelating geen gebruik maken van extra toetsen voor het bepalen van het niveau van de leerling. Ook mag zij zich bij de toelating niet baseren op andere toetsen die leerlingen op de basisschool maken. De basisschool mag al deze gegevens wel betrekken bij het schooladvies. Leerlingen die een wisselend beeld laten zien op het gebied van prestaties en leerlingen waarvan wij hogere verwachtingen hebben dan de resultaten laten zien kunnen, met toestemming van ouders, in groep 8 deelnemen aan het Drempelonderzoek (afname oktober).

De resultaten van dit onderzoek kunnen een aanvullend beeld geven van de mogelijkheden van de leerlingen. De uitslag van het Drempelonderzoek komt niet in plaats van de al bekende data en de resultaten zijn ook niet alleen bepalend voor het advies.

Zoals eerder beschreven maken wij gebruik van referentieniveaus om de taal- en rekenvaardigheden van de leerlingen verbeteren (dit is een verplichting vanuit het Ministerie van Onderwijs). Tegelijkertijd zorgen ze voor een betere aansluiting tussen het taal- en rekenonderwijs in de verschillende onderwijssectoren P.O., V.O. en MBO, omdat ze op al die niveaus gemeten worden. Gezien onze populatie streven wij er naar zoveel mogelijk leerlingen uit te laten stromen op 1S-2F niveau.

De uitstroomverwachting (vanaf eind groep 6) is gebaseerd op de IEP scores van de toetsen Begrijpend lezen en rekenen/wiskunde.

Indien er een uitstroomniveau staat met daaronder een ander niveau tussen haakjes dan betekent dit dat het kind voor deze toets in een

overgangsgebied scoort. Dit geeft aan dat de betrouwbaarheid overlap vertoont met een andere uitstroombestemming.

Tijdspad

In **groep 7** worden de gegevens aan het einde van het schooljaar, voor de rapportgesprekken, geïnterpreteerd. Tijdens de kwartiergesprekken in juni/juli bespreken de leerkracht, de leerling en zijn/haar ouders doelen waaraan gewerkt gaat worden in groep 8. Deze doelen zijn gebaseerd op observaties in de klas ten aanzien van zelfstandigheid, werkhouding, huiswerkgedrag en het werken met de weektaak.

Ook krijgt de leerling een eerste, richtinggevend advies voor het voortgezet onderwijs. Ouders en leerling kunnen hun wens betreffende het vervolgonderwijs in dit gesprek aangeven.

In **september/oktober** van het daaropvolgende schooljaar vinden de eerste ouder/kind-gesprekken plaats met als doel kennismaken en het bespreken van de voortgang.

In **november/december** vindt, aan de hand van nieuw verzamelde toetsgegevens, een vragenlijst over de sociaal- emotionele ontwikkeling (KANVAS) en observaties van de leerkracht, een tweede interpretatie van de uitstroomverwachting plaats door directeur, leerkracht en intern begeleider. De leerlingen en ouders ontvangen daarna het voorlopige advies tijdens de kwartiergesprekken in **januari**.

In **februari** wordt de landelijke doorstroomtoets afgenomen.

De resultaten van deze toets (verwachting is medio maart 2024) maken de adviezen definitief of kunnen aanleiding geven tot een heroverweging van het eerder gegeven advies.

Sinds schooljaar 2022-2023 worden alle leerlingen digitaal aangemeld via een centraal regionaal systeem: De-Overstap.nl. Dit geldt voor de leerlingen die hun schoolcarrière zullen vervolgen in de regio Zuid-Kennemerland. Mocht een leerling een middelbare school uit regio Haarlemmermeer kiezen, schrijft de leerling zich in via het regionale inschrijfformulier.

In dit digitale systeem worden, per leerling, de gegevens en het advies ingevoerd door de leerkracht en er is een digitale koppeling met ons LAS.

Met behulp van een inlogcode van De-Overstap.nl geven ouders via het Ouderportaal toestemming voor overdracht van de persoonsgebonden gegevens van hun kind en de VO-scholen naar voorkeur. Leerlingen moeten in het systeem een top 7 van voorkeursscholen aangeven.

Op basis van de top 7-voorkeursscholen worden de leerlingen geplaatst op het V.O.

In **maart** wordt er een centrale week voor aanmelding op het V.O. gepland. Scholen die te maken hebben met een over-aanmelding zullen overgaan tot loting. Deze eerste ronde loting vindt op de afzonderlijke scholen plaats onder leiding van een beëdigd notaris.

Na inschrijving wordt het Onderwijskundig Rapport (OKR) digitaal overgedragen van het basisonderwijs naar de school van voortgezet onderwijs.

Voor alle leerlingen vindt er een centrale warme overdracht plaats tussen de leerkrachten van groep 8 en hun collega's van de middelbare school. De basisschool ontvangt in het voorjaar informatie hierover. Vervolgens meldt de leerkracht van groep 8 zich aan voor deze warme overdracht. De leerlingen worden hiermee allemaal op een eenduidige manier overgedragen.

Leerlingen die extra zorg nodig hebben in het VO

Multi Disciplinair Overleg-Overdracht (MDO-O)

Voor een goede overdracht van een leerling met extra ondersteuningsbehoeften, wordt een MDO-O aangevraagd bij één middelbare school. Ouders geven de voorkeurschool van hun kind aan bij de basisschool. Deze vraagt vervolgens een MDO-O aan bij de betreffende middelbare school. Als de middelbare school de ondersteuning kan bieden, wordt dat de vervolgschool van de leerling. Kan de school de ondersteuning niet bieden, dan heeft de middelbare school zorgplicht om een andere school te vinden. Het aanvragen van zo'n overleg kan vanaf 1 november, maar bij voorkeur in ieder geval vóór de kerstvakantie. Tijdens dit MDO-O worden de ondersteuningsbehoeften besproken met de leerling, de ouder/verzorger, de basisschool én de middelbare school.

Voor een goed verloop van het gesprek zorgt de basisschool er van tevoren voor dat:

1. De leerkracht voorbereid is op het gesprek met behulp van het MDO-O formulier;
2. De leerling voorbereid is op het gesprek met behulp van een kind-formulier; de school stuurt deze als bijlage mee in De-Overstap.nl
3. De ouder/verzorger voorbereid is op het gesprek. De inhoud van het MDO-O formulier wordt vooraf met ouder/verzorger doorgenomen;
4. Eventuele andere betrokkenen bij het MDO-O voorbereid zijn op het gesprek.

Het voorbereiden van de overstap van P.O. naar V.O. voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte kan al in groep 7 worden gestart, zodat ouders en leerling zich in dat jaar kunnen gaan oriënteren op een mogelijke vervolgschool en open dagen kunnen bezoeken.

Voor leerlingen die bij een zorgschool worden aangemeld, wordt, naast het voeren van een Multidisciplinair Overleg, soms gevraagd of de basisschool een OPP heeft opgesteld. Hierin dient de ondersteuningsbehoefte van de leerling beschreven te zijn.

Een afname van het Drempelonderzoek als aanvulling op de toetsgegevens en observaties is voor deze leerlingen een verplichting.

Passend onderwijs

Passend onderwijs betekent dat wij onderwijs aanbieden voor iedere leerling passend bij zijn of haar onderwijsbehoefte en mogelijkheden. Het is de ambitie van het samenwerkingsverband om binnen het regulier basisonderwijs, en waar nodig in het speciaal (basis)onderwijs, een zodanig gedifferentieerd onderwijsaanbod te creëren dat ieder kind zich optimaal kan ontwikkelen.

Periodiek hebben de intern begeleiders contact met de Onderwijsconsulent waarin informatie wordt uitgewisseld.

Procedure instromende leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften

(Zie schoolgids op www.nicolaasbeetsschool.nl).

Ontwikkelingsperspectief (OPP)

Het ontwikkelingsperspectief is het document waarin de onderwijsdoelen, het leerstofaanbod en de wijze van begeleiding zijn vastgelegd voor leerlingen in het basisonderwijs die de einddoelen van groep 8 niet gaan halen en/of specifieke onderwijsbehoeften met betrekking tot een leer- of ontwikkelingsstoornis hebben. Het ontwikkelingsperspectief leidt tot een vastgesteld eindperspectief.

Het ontwikkelingsperspectief:

- Wordt niet eerder gehanteerd dan vanaf start groep 5 of een didactische leeftijd van 20 maanden tenzij er een diagnose ligt met betrekking tot een leer- of ontwikkelingsstoornis.
- Heeft betrekking op één of meerdere vakgebieden.
- Is gebaseerd op actuele gegevens over didactische vorderingen, onderzoek en/of observatiegegevens en een overzicht van de specifieke onderwijsbehoeften van de leerling. De inspectie eist niet expliciet een psychologisch onderzoek. Hiervoor in de plaats moet wel een externe deskundige geraadpleegd zijn waarbij men kan denken aan overleg binnen het samenwerkingsverband, met de schoolbegeleider, met de eigen orthopedagoog of psycholoog. Tevens moet aangetoond kunnen worden dat kindkenmerken - en niet tekortschietend onderwijs - ten grondslag liggen aan het ontwikkelingsperspectief. Hiervoor kan een vergelijking met de groepsresultaten dienen.
- Resulteert in een beoogd eindniveau in groep 8 in de vorm van een vaardigheidsscore, het bijbehorende functioneringsniveau en een uitstroombestemming.
- De onderwijsdoelen, het leerstofaanbod en de wijze van begeleiding worden één- tot tweemaal per jaar opnieuw vastgesteld op basis van de meest recente gegevens (didactische vorderingen, onderzoek en/of observaties en verandering in onderwijsbehoeften van de leerling).

Stappenplan bij een achterstand in de cognitieve ontwikkeling

- De leerling scoort onvoldoende op de onafhankelijke toetsen van het vakgebied door de van tevoren opgestelde criteria van de school;
- Er volgt een analyse van het leer- of ontwikkelingsprobleem en een beschrijving van de onderwijsbehoeften van de leerling.
- De leerling krijgt tot en met groep 4 een geïntensiverde aanpak binnen het groepsplan en mogelijk hulp buiten de groep. Deze aanpak ligt vast in een handelingsplan, door ouders ondertekend.
- De leerling scoort eind groep 4 ondanks intensivering van de aanpak nog steeds onder de gestelde criteria.
- Een extern onderzoek bevestigt de didactische achterstand of het leer-/ontwikkelingsprobleem.

- De leerling krijgt vanaf start groep 5 een ontwikkelingsperspectief waarbij het leerrendement wordt vastgesteld en een voorspelling wordt gedaan over het mogelijke uitstroomniveau. Dit wordt halfjaarlijks met ouders geëvalueerd en bijgesteld, evenals de beschrijving van het onderwijs op maat.
- In groep 8 heeft de school de verplichting aanvullend op de toetsen een Drempelonderzoek af te nemen bij de leerlingen die met specifieke onderwijsbehoeften naar een school voor Voortgezet Onderwijs zullen gaan.

Bij gedragsproblematiek wordt het kind vanaf de signalering tijdens de schoolloopbaan geobserveerd, worden gesprekken gevoerd met ouders en hulpverlening en wordt, wanneer nodig, onderzoek gedaan naar de aard van de problematiek. Op basis van de daaruit volgende diagnose wordt een OPP opgesteld.

Motorische vaardigheden

In groep 1 en groep 2 worden de kinderen twee keer per jaar geobserveerd via de kleuterobservatielijst van KIJK. Bij twijfel over de motorische vaardigheden van de leerling kunnen ouders op initiatief van de school de leerling aanmelden bij de fysiotherapeut of de schoolarts. Na aanmelding neemt zij een onderzoek af gericht op de motorische vaardigheden.

De sportleerkracht checkt de grove motoriek bij de leerlingen van groep 3 t/m 8. Jaarlijks wordt de grove motoriek van de leerlingen van groep 1 t/m 3 gescreend door een vakdocent middels de MQ-scan (MQ staat voor motorische quotiënt)

Er is intensief contact met de fysiotherapeute die elke woensdagmorgen op school aanwezig is. De leerkrachten kunnen met hun specifieke vragen betreffende de motorische ontwikkeling bij de kinderfysiotherapeut terecht. Voor meer specifieke training kan een beroep gedaan worden op Motorische Remedial Teaching (MRT).

Protocol dyslexie

Uitgangspunt bij het omgaan met leesproblemen is het Protocol Leesproblemen en dyslexie, zoals dat is vastgesteld door het Expertise Centrum Nederlands.

Dyslexieverklaring

We spreken niet van dyslexie tot, volgens de officiële criteria door een GZ-Psycholoog/Orthopedagoog, is vastgesteld dat er sprake is van dyslexie. In alle gevallen van lees- /spellingproblemen wordt de leerling extra begeleid. Bij ons op school is de inhoud van de begeleiding niet anders, hoogstens de intensiteit.

We kunnen aangeven dat er kenmerken van dyslexie zijn, als:

- De leerling specifieke problemen heeft met lezen en/of spellen (rekenen en lees-/taalbegrip zijn voldoende);
- Er vanaf het begin van het leesproces ernstige automatiseringsproblemen zijn geweest.
- Er intensief met handelings-/ begeleidingsplannen is gewerkt, tot op zorgniveau 3, maar het effect gering is;
- Er in groep 2 in de checklist protocol leesproblemen en dyslexie signalen zijn die wijzen op risico voor dyslexie.

Groep 1-2

De gegevens uit de intake-vragenlijst en de kennismaking met ouders kunnen de leerkracht (en) belangrijke informatie geven en hen extra alert maken op mogelijke signalen van dyslexie; bijvoorbeeld dyslexie in de familie. Ook het overdrachtsformulier van het kinderdagverblijf of de peuterspeelzaal geven in deze soms nuttige informatie.

De leerlingen in groep 1-2 worden middels ons leerlingvolgsysteem KJK geobserveerd en geregistreerd (november en juni) om kenmerken van dyslexie vroegtijdig te kunnen signaleren.

Hierbij zijn de ontwikkelijnen: Tijdsoriëntatie, beginnende gecijferdheid (automatiseren), mondelinge taalontwikkeling, auditieve waarneming en beginnende geletterdheid (letterkennis, de auditieve synthese en analyse) belangrijke pijlers.

Halverwege groep 2 (januari) en eind groep 2 (april) nemen wij het letter- en cijferblad af. Dit blad vormt ook een van de indicatoren bij het vroegtijdig signaleren van dyslexie.

Binnen de betekenisvolle thema's krijgen de leerlingen spelenderwijs en een doelgericht aanbod (SLO). Voorbereidende lees- en taal activiteiten worden o.a. aangeboden door gebruik te maken van Close reading, Kleuterplein en de CPS-map Fonemisch bewustzijn (fonologisch bewustzijn & fonemisch bewustzijn).

Leerlingen die uitvallen op de vaardigheden auditieve synthese en letterkennis krijgen extra aanbod om later leesproblemen zo veel mogelijk te voorkomen.

Voor dit extra aanbod maken wij gebruik van "Bouw" en de CPS-map fonemisch bewustzijn en bieden wij de letters van eerste kernen van Veilig

Leren lezen (nog een keer) aan. In sommige gevallen is het goed om te kijken of een logopediste in groep 2 de voorschotbenadering kan toepassen. Alle extra hulp en de evaluatie wordt vastgelegd in een dyslexieplan in ons leerlingvolgsysteem (verder te noemen LVS) ParnasSys.

Eind groep 2, tijdens de overdracht naar de nieuwe groepsleerkracht(en), wordt besproken op welke gebieden de leerling extra ondersteuning nodig heeft. De nieuwe groepsleerkracht kan in het dyslexieplan lezen welke hulp de leerling heeft gehad in groep 1-2 en wat het effect hiervan was, zodat hulp vanaf begin groep 3 gelijk voortgezet kan worden.

Groep 3

Hier start het aanvankelijk leesonderwijs. De leerlingen worden hierbij nauwkeurig gevolgd in hun ontwikkeling met de methode Veilig Leren Lezen. Tijdens het overgangsgesprek naar groep 3 zijn de kinderen besproken die uitvallen op letterkennis, de auditieve en visuele synthese en analyse. Deze kinderen zullen extra in de gaten gehouden worden aan het begin van groep 3. Ze worden dan aan het begin van groep 3 nog getest en bij uitval wordt er direct extra hulp geboden op leesgebied. De extra hulp wordt in de klas door de leerkracht gegeven en buiten de klas (zorgniveau 3). Ouders worden hiervan op de hoogte gesteld.

De leerlingen in groep 3 worden regelmatig getoetst op hun vooruitgang bij het lezen door de methodegebonden toetsen aan het eind van iedere kern. In januari is het eerste meetmoment Drie Minuten Toets (verder te noemen DMT), daarna in juni nogmaals.

Indien de leesontwikkeling van een kind stagneert of veel langzamer dan gemiddeld verloopt zal de leerkracht het programma indien nodig aanpassen en extra hulp organiseren voor de leerling. Het aanpassen van een leerprogramma zal altijd in overleg met ouders gebeuren en wordt beschreven in het dyslexieplan (als er sprake is van hulp buiten de klas door R.T.) en zal er een korte notitie in het LVS gemaakt worden (speciale aanpak). Voor de kinderen van groep 3 is het streefniveau om te behalen bij lezen AVI E3. Aan het eind van groep 3 volgt een overgangsgesprek met de leerkracht van groep 4, waarbij exact het leesniveau van het kind wordt aangegeven.

In **groep 4 en zo nodig in groep 5** ontvangt het kind met leesproblemen extra leeshulp in de vorm van meer leestijd, extra instructie en indien noodzakelijk leesoefeningen op een lager niveau. Dit gebeurt o.a. door middel van de technische leesmethode Estafette. Close Reading wordt ingezet voor alle leerlingen om een dieper begrip van teksten te ontwikkelen.

De laagst scorende leerlingen, met veel instructiebehoefte op het gebied van lezen en spelling krijgen, naast de hulp in de klas (verlengde instructie), specialistische hulp van de Remedial Teacher in samenwerking met de Onderwijsassistent.

Deze hulp wordt gegeven buiten de klas, in kleine groepjes (maximaal 4 leerlingen per groepje). Er wordt gewerkt met de methode Connect woorden lezen en Connect vloeiend lezen. De totale tijdsduur hiervan is gemiddeld 1 uur per week.

Vanaf **groep 6** wordt gewerkt met de methode Ralfi light lezen naast de methode Estafette om het technisch lezen op een hoger niveau te brengen. Er worden bij deze Ralfi methode actuele teksten van Nieuwsbegrip gebruikt. Deze methode heeft als doel het leestempo te verhogen en de leeskwiteit te verbeteren. Het doel is dat de leerlingen met een voldoende leesniveau de school kunnen verlaten in groep 8.

Uitgangspunt bij deze methode is dat de leerkracht de zwakste lezers uit zijn/haar groep begeleidt en instructie geeft.

Op vaste momenten in het jaar (in januari en juni) worden leestoetsen afgenomen om de exacte vooruitgang bij het lezen te bepalen. In oktober en april worden aanvullende leestoetsen afgenomen (Brus, Klepel) en een spellingtoets (Pldictee) bij de zwakste lezers en spellers waarbij nog geen diagnose is gesteld. Met de resultaten hiervan brengen wij de lees- en/of spellingsproblemen nog nauwkeuriger in kaart.

De extra hulp wordt vastgelegd in groepsplannen/ individuele handelingsplannen (indien er gespecialiseerde hulp buiten de klas is georganiseerd) in ParnasSys en in de weekplanning van de leerkracht. Deze worden elke 3 maanden geëvalueerd aan de hand van actuele toetsgegevens.

Er moet sprake zijn van minimaal ½ jaar aaneengesloten intensieve, specialistische hulp en de hardnekkigheid van de problematiek moet kunnen worden aangetoond alvorens een aanvraag voor een dyslexieonderzoek te kunnen doen.

Zorgniveaus en criteria

Zorgniveau 1: dit onderwijsaanbod is vastgelegd volgens de indicatoren van de Inspectie Onderwijs.

Het gaat hierbij om adequaat ingericht effectief lees- en spellingonderwijs op groepsniveau; de indicatoren hebben betrekking op het effectief gebruik van de methode, het hanteren van een leerlingvolgsysteem en de kwaliteit van instructie en klassenmanagement. De verslaglegging gebeurt in het groepsplan/ weekplanning van de leerkracht. Evaluatie gebeurt n.a.v. leerling- en groepsbesprekingen na de hoofdmeetmomenten en vaker indien gewenst.

Zorgniveau 2: dit gaat uit van een intensivering van het onderwijsaanbod voor de zwakste 25% van de leerlingen na meetmoment 1. Het betekent extra zorg in de groepssituatie door de leerkracht of onderwijsassistent onder supervisie van de leerkracht; er dient 3x per week, gedurende 15-20 minuten (in totaal 45-60 minuten) meer leertijd, meer instructie en meer oefentijd te worden ingebouwd. Er wordt uitgegaan van aangepaste instructie in kleinere stappen, extra feedback en gelegenheid tot extra verwerking.

Verslaglegging gebeurt in het groepsplan/week planning van de leerkracht. Evaluatie vindt plaats na 10-12 weken.

Zorgniveau 3: Deze zorg en aanpak gaat uit van extra intensieve en systematische aanpak door het inzetten van een specifieke interventie en is ten minste een uur per week bovenop het reguliere onderwijsaanbod en extra instructie. De zorg wordt geboden door een leesspecialist (IB, RT, leerkracht, dyslexiespecialist, eventueel deels door onderwijsassistent onder supervisie van leerkracht en IB). Deze ondersteuning is individueel of in kleine groepjes van max. 4 leerlingen en afgestemd op de individuele leerling. De zorg is gericht op het probleemgebied, dus op lezen bij leesproblemen, op spelling bij spellingproblemen en op beide gebieden als er zowel bij lezen als spelling problemen bestaan. De geboden hulp ligt vast in een handelingsplan en omvat een periode van tenminste 10-12 weken tot aan een evaluatiemoment.

Start op school	Intake vragenlijst laten invullen (als er dyslexie in de familie zit, dit aantekenen in ParnasSys: dyslexie groeidocument).
Januari groep 2	<p>Kan het kind auditieve synthese? Mkm Kan het kind auditieve analyse? Mkm Kent het kind letters?</p> <p>Uitval als het kind nog geen letters kent. Zorgniveau 2 interventie in de klas. Noteer je in het dyslexie groeidocument in ParnasSys. Dit ook communiceren met ouders.</p>
April groep 2	<p>Kan het kind auditieve synthese? Mkm Kan het kind auditieve analyse? Mkm Kent het kind al letters?</p> <p>Uitval? (naast zorgniveau 2) is het streven om Zorgniveau 3 in te zetten, zorg buiten de klas door een onderwijsassistent. In ParnasSys zetten in dyslexie groeidocument.</p>

Juni groep 2	<p>Kan het kind auditieve synthese? Mkm</p> <p>Kan het kind auditieve analyse? Mkm</p> <p>Kent het kind al letters actief en hoeveel?</p> <p>Uitval?</p> <p>Goede overdracht geven over de letterkennis en auditieve synthese van deze risicolezers! Dit aan de hand van het overdrachtsdocument.</p>
	Evaluatie in het dyslexie groeidocument.
Eerste twee weken van groep 3	Interventie starten bij risicolezers op zorgniveau 2 en 3. Zorgniveau 3 door een onderwijsassistent; 1 uur in de week. Noteren in ParnasSys (dyslexie groeidocument aanmaken). Dit wordt gecommuniceerd met ouders.
Na de herfstsignalering groep 3	Als het lezen achterblijft (vll toetsen) interventie doorzetten op zorgniveau 2 en 3; 1 uur in de week. Noteren in ParnasSys (dyslexie groeidocument).
Januari groep 3	Uitval op de IEP leestechiek? DMT alle leerlingen. Voor zwakke lezers (IV en V scores DMT) wordt de Avi toets afgenomen. Doorgaan met zorgniveau 2 en 3; Evalueren en plan bijstellen in dyslexie groeidocument.
April groep 3	Bij zwakke lezers wordt de Avi toets afgenomen. Resultaten noteren in ParnasSys.

Eind groep 3	Goede overdracht van de risicolezers. Daarin wordt ook aangegeven wie er in groep 4 direct extra tijd moet krijgen voor het lezen. De AVI resultaten bij de zwakke lezers worden met de overdracht gecommuniceerd naar de nieuwe leerkracht. Evalueren en plan bijstellen in dyslexie groeidocument.
Begin groep 4	Voortzetten van zorgniveau 2 en 3 en noteren in ParnasSys (dyslexie groeidocument). Dit blijven continueren.
Oktober/november groep 4	Kinderen die met AVI start of AVI M3 binnenkwamen, AVItoets afnemen. Resultaten noteren in ParnasSys.

Januari groep 4	Afname: DMT IEP leestechiek / leesexpressie AVI voor de zwakke lezers. Midden groep 4 is de eerste mogelijkheid om een dyslexieonderzoek aan te vragen voor kinderen met ernstige dyslexie (na minimaal drie keer een V of V- score bij DMT en voldoende ondersteuning op niveau 2 en 3). Evalueren en plan bijstellen in dyslexie groeidocument.
April groep 4	AVI toets afnemen voor de zwakke lezers. Resultaten noteren in ParnasSys.

Eind groep 4	<p>Goede overdracht van de risicolezers. Daarin wordt ook aangegeven wie er in groep 5 direct extra tijd moet krijgen voor het lezen. De AVI resultaten bij de zwakke lezers worden met de overdracht gecommuniceerd naar de nieuwe leerkracht.</p> <p>Voor een leerling met hardnekkige problemen met lezen en spelling (en resultaten behorende bij de laagste 10 % van de leerlingen in groep 4) kan in samenspraak met ouders een onderzoek naar dyslexie worden aangevraagd. De ouders vragen dit onderzoek aan. De school zorgt voor een compleet dyslexiedossier.</p> <p>In ParnasSys wordt in Speciale aanpak beschreven de specifieke aanpassingen m.b.t dyslexie gelden voor een leerling. Dit wordt jaarlijks aangepast/ bijgesteld.</p> <p>Evalueren en plan bijstellen in dyslexie groeidocument.</p>
--------------	---

Hulpmiddelen

Er zijn veel technische hulpmiddelen die leerlingen met dyslexie in staat stellen op leeftijdsniveau te functioneren. Ze bieden ondersteuning op het gebied van technisch en begrijpend lezen, spellen en strategisch schrijven, opzoeken in woordenboeken, structureren en het maken van toetsen en examens. Het is belangrijk om al vroeg hulpmiddelen in te zetten:

Het voorkomt dat de leerling een informatieachterstand oploopt bij andere vakken;

Het verhoogt de leesvaardigheid wanneer de leerling meeleeft bij een voorgelezen tekst;

Het laat de leerling de voordelen van de hulpmiddelen ervaren en voorkomt dat ze zich ervoor schamen (in de puberteit) op een moment dat de hoeveelheid zelfstandig te verwerken leesstof toeneemt (in het voortgezet onderwijs).

Het geeft de leerling een stukje zelfstandigheid ten aanzien van de schoolse taken met betrekking tot lezen en spellen.

Voor **kinderen met dyslexie** (gediagnosticeerd, met een verklaring en behorende bij de 10% zwakste lezers) of **leerlingen met een**

gediagnosticeerde stoornis zoals ADD kan er worden gezorgd voor spraakondersteuning. De teksten worden dan voorgelezen.

De aangepaste afnameconditie moet concreet worden omschreven en met onderbouwing vastgelegd.

In de onderbouwing wordt aangegeven welke hulp gegeven wordt om het probleem met technisch lezen te verminderen, óf wordt aangegeven op basis van welke gegeven hulp wordt geconcludeerd dat het kind een voldoende niveau van technisch lezen niet zal bereiken.

Ouders moeten met deze aanpassing akkoord gaan.

Deze aanpak wordt vastgelegd in het Leerlingvolgsysteem (Speciale aanpak in ParnasSys).

Aanpassingen in de klas en bij de afname van methode-gebonden toetsen:

Schoudermaatje laten voorlezen;

Bij spelling (dictee) geldt alleen de categoriefout, niet de andere fouten;

In vrije spelling (bijvoorbeeld topografie) wordt een schrijffout niet gerekend;

Toets in kleinere gedeeltes opdelen;

Meer tijd voor het maken van de toets;

Zo mogelijk (of noodzakelijk) digitale afname van de toets; Mondeling overhoren.

De vergoede diagnostiek en zorg voor ernstige enkelvoudige dyslexie geldt in principe voor leerlingen van 7 jaar en ouder in het primair onderwijs en leerlingen van 7 t/m 13 jaar in het speciaal onderwijs.

Een school mag een leerling naar de gezondheidszorg verwijzen wanneer hij tot de zwakste 10% behoort bij het lezen, of wanneer hij tot de zwakste 10% op lezen én de zwakste 10% op spelling behoort.

Voor scholen betekent dit concreet dat leerlingen met een lage score (V-) op lezen en leerlingen met een lage IV- score bij lezen én een V-score op spellen kunnen worden doorgestuurd naar de zorg. Dit moet op minimaal drie opeenvolgende meetmomenten zijn vastgesteld, en na aanbod van extra zorg of specifieke interventies (minimaal twee interventieperioden) (Bron: Masterplan Dyslexie).

Deze criteria zijn een vertaling van de twee belangrijkste kenmerken om in aanmerking te komen voor vergoede diagnostiek, namelijk:

de school moet met voldoende evidentie - vastgelegd in het leerlingdossier - het vermoeden van dyslexie onderbouwen, op basis van de volgende twee kenmerken:

- Specifieke uitval op lezen van voldoende ernstige mate;
- Didactische resistentie.

Als ouders, in overleg met de school over de mate van belemmering voor de leerling, aanspraak willen maken op vergoeding van diagnostiek en behandeling bij ernstige dyslexie, heeft de school de verplichting het leerlingdossier te leveren waarmee het vermoeden van (ernstige enkelvoudige) dyslexie wordt onderbouwd en waarmee hardnekkigheid van

het lees- en spellingsprobleem ondanks intensieve ondersteuning kan worden aangetoond.

Voldoet het kind niet aan de voorwaarden om de kosten van onderzoek en behandeling vergoed te krijgen, dan moeten deze kosten in principe door de ouders zelf worden betaald.

Hoe wordt de diagnose dyslexie gesteld?

Er wordt met betrouwbare testen vastgesteld of er sprake is van een achterstand in lezen. Dit kunnen AVI-toetsen of andere testen zijn die bij de leesmethode horen. Hierbij wordt:

- Zowel op nauwkeurigheid als op snelheid van woordherkenning getest;
- Vastgesteld dat dit niet komt door een algemeen leerprobleem, een taalstoornis of psychische stoornis;
- Gekeken naar de kenmerken van dyslexie die bij de meeste - maar niet noodzakelijk bij alle - leerlingen met dyslexie voorkomen.

Deze kenmerken kunnen zijn:

- Zwakke prestaties bij lezen (en spellen), niet voortkomend uit een didactische achterstand;
- Het trage, moeizame leerproces doet zich alleen voor bij lezen en spellen en niet bij andere vakken;
- De leesproblemen doen zich voor bij het lezen van woorden en lettercombinaties;
- De verwerking van spraakklanken is verstoord en/of vertraagd;
- Het snel achter elkaar benoemen van letters en cijfers is verstoord en/of vertraagd;
- Het koppelen van visueel-auditieve letter-/woordverwerking is verstoord en/of vertraagd;
- Problemen met het verbale werkgeheugen.

Voor de vaststelling van dyslexie dienen er altijd leesproblemen te zijn. Spellingsproblemen in combinatie met een gemiddelde of goede technische leesvaardigheid zijn niet voldoende om de diagnose dyslexie te stellen en dus ook niet om een dyslexieverklaring af te geven, noch ten behoeve van toegang tot (vergoede) zorg, noch ten behoeve van extra ondersteuning/middelen in het onderwijs. Wanneer er alleen spellingsproblemen zijn, zal de leerling intensieve spellingstraining moeten krijgen in het onderwijs.

Het ontbreken van een dyslexieverklaring betekent dus niet dat een leerling geen lees- en/of spellingsproblemen ondervindt, en ontslaat een school niet van de plicht in dat geval ondersteuning te bieden. Ook leerlingen die geen recht hebben op (vergoede) zorg hebben wel recht op hulp en faciliteiten binnen het onderwijs, zoals verlenging van tijd en gebruik van compenserende middelen.

De geldigheidsduur van de psychodiagnostische rapportage is maximaal 2 jaar. Daarmee loopt ook de geldigheid af van het inhoudelijke deel van de

dyslexieverklaring (daaruit voortvloeiende compensaties/dispensaties) en zal deze geactualiseerd moeten worden.

Het onderwijs ontvangt van de overheid geen extra financiële of organisatorische faciliteiten voor een leerling met dyslexie.

Ernstige reken-wiskunde problemen en dyscalculie

Ernstige rekenwiskunde problemen ontstaan wanneer het gedurende langere tijd niet lukt om de juiste afstemming te realiseren van het onderwijsaanbod op de onderwijsbehoeften van de leerling. Wij spreken van dyscalculie als ernstige rekenwiskunde-problemen ontstaan ondanks tijdig ingrijpen, deskundige begeleiding en zorgvuldige pogingen tot afstemming. De problemen blijken hardnekkig te zijn. De rekenwiskundige ontwikkeling van de leerling wordt waarschijnlijk belemmerd door kind-factoren.

Wanneer bij een leerling het vermoeden bestaat dat door gerichte afstemming de gewenste vooruitgang niet zal worden geboekt, dan zal er intern diagnostisch onderzoek moeten plaatsvinden. Dit betekent: systematisch geplande interventies met een duidelijke vraagstelling, in gesprek met de leerling met de bedoeling beter te begrijpen hoe de leerling denkt en rekent.

Als de rekenwiskundige ontwikkeling van de leerling dreigt vast te lopen of te stagneren en de school de grenzen van de eigen afstemmingsmogelijkheden wat betreft het onderwijs heeft bereikt, is externe hulp noodzakelijk en krijgt de leerling een verwijzing voor extern diagnostisch onderzoek om te onderzoeken welke factoren de ontwikkeling van de leerling beïnvloeden.

Vanuit deze diagnose wordt bepaald welke intensieve begeleiding noodzakelijk is. Indien van toepassing geeft de onderzoeker een ERWD-indicatie (ernstige Reken en Wiskunde Dyscalculie indicatie) voor de leerling af. De leerling houdt gedurende een half jaar intensieve, individuele begeleiding.

De verantwoordelijkheid voor het uitvoeren van de handelingsadviezen ligt bij de school. Na een periode van maximaal een half jaar vindt een evaluatie plaats en worden afspraken gemaakt voor een vervolg. Blijkt echter dat de ernstige rekenwiskunde-problemen hardnekkig blijven en dat de leerling aantoonbaar (methode-gebonden toetsen of LVS) niet of onvoldoende vooruitgaat, dan kan de externe onderzoeker een dyscalculieverklaring afgeven. Deze verklaring is geldig voor de hele verdere schoolcarrière van de leerling. Bij deze verklaring geeft de externe onderzoeker aan welke faciliteiten en begeleiding de leerling nodig heeft. Deze verklaring kan in principe alleen worden afgegeven voor leerlingen vanaf groep 6 met voldoende intelligentie.

Wanneer bij een kind de diagnose dyscalculie is gesteld krijgt het een dyscalculieverklaring. In deze verklaring wordt aangegeven bij welke aanpassingen en maatregelen in de klas het kind gebaat is.

Deze maatregelen zijn niet standaard, maar zijn afhankelijk van de specifieke moeilijkheden die het betreffende kind met rekenen ondervindt en van de mogelijkheden van de onderwijsinstelling.

Hierbij kan onderscheid worden gemaakt in:

- Remediërende hulp (bijvoorbeeld remedial teaching);
- Compenserende maatregelen (bijvoorbeeld een rekenmachine mogen gebruiken);
- Dispenserende maatregelen (bijvoorbeeld minder opgaven laten maken.)

Signalen dyscalculie

De leerling:

- Gebruikt simpele procedures (blijft bijvoorbeeld lang op de vingers tellen in plaats van te werken met clusters van getallen; 5, 10, 100 etc.);
- Maakt veel fouten in een stapsgewijze aanpak;
- Heeft problemen met de volgorde van de te nemen stappen bij een bepaalde strategie;
- Kan geen associaties maken met eerder opgedane kennis;
- Heeft problemen met de plaats van getallen;
- Maakt veelvuldig omkeringen van getallen.

Verder is er een aantal algemene problemen bij kinderen met leerstoornissen te herkennen:

- Trager tempo;
- Een ongunstig aanpakgedrag: een passieve of impulsieve aanpak;
- Een minder goed werkend kortetermijngeheugen;
- Een minder efficiënt gestructureerd langetermijngeheugen;
- Problemen met het vasthouden van de instructie;
- Problemen om snel de essentie van een opdracht te doorzien;
- Minder flexibiliteit in het overschakelen van het ene naar het andere niveau;
- Moeite het eigen werk te controleren en te reflecteren op eigen werk;
- Emotionele problemen, bijvoorbeeld faalangst.

In groep 1/2

Verhoogd risico op rekenproblemen:

Als kinderen met één of enkele aspecten van voorbereidend rekenen moeite hebben hoeft dit niet alarmerend te zijn. Pas als het kind met meerdere onderdelen moeite heeft én deze problemen niet overgaan na extra oefening kan sprake zijn van een verhoogd risico op latere rekenproblemen.

In de literatuur worden onder andere de volgende signalen bij kleuters genoemd:

- Moeite met het vergelijken van hoeveelheden;
- Het niet in een keer kunnen overzien van kleine hoeveelheden;
- Niet vlot kunnen opzeggen van de getalrij tot 10;

- Moeite met synchroon tellen (tellen van voorwerpen door ze een voor een aan te wijzen);
- Niet gemakkelijk resultaatief kunnen tellen (bepalen van aantal voorwerpen);
- Niet snel kunnen benoemen van vormen en kleuren;
- Een zwakke ruimtelijke oriëntatie;
- Moeite met het (na)bouwen van constructies van blokken of lego;
- Een gebrekkig richtinggevoel;
- Een zwak auditief geheugen;
- Moeite met rekentaal: begrippen die voor het latere rekenen belangrijk zijn;
- Geen interesse in puzzelen en in activiteiten met tellen.

Vanaf groep 3

Veel moeite met het aanleren en vlot toepassen (automatiseren) van optellen en aftrekken tot 20, de tafels en telhandelingen. Kinderen met deze problemen blijven heel traag en vaak tellend rekenen en/of maken veel rekenfouten bij eenvoudige sommen;

- Veel fouten in het correct lezen en schrijven van getallen (bijv. 23 wordt 32);
- Veel moeite met het inzicht in getalopbouw (wat is de waarde van 3 in het getal 235?);
- Moeite met de volgorde van stappen bij ingewikkelde berekeningen (bijvoorbeeld bij grote vermenigvuldigingen of optel-/aftreksommen met tientaloverschrijding);
- Veel moeite met opdrachten waarbij ruimtelijk inzicht een grote rol speelt;
- Het niet kunnen onthouden van rekenregels, symbolen (zoals % en <) en formules en moeite blijven houden met de rekentaalbegrippen;
- Moeite met klokkijken;
- Niet goed schattend kunnen rekenen door moeite met het overzien van hoeveelheden;
- De rekenresultaten zijn vaak onvoorspelbaar en leiden tot onzekerheid waardoor het kind faalangstig kan worden, rekenangst kan ontwikkelen en een hekel aan rekenen krijgt.

Voor meer informatie over dyscalculie: www.balansdigitaal.nl

Pedagogisch klimaat

Het pedagogisch klimaat is een belangrijke voorwaarde voor het goed functioneren van leerlingen en leraren op school. Een goed pedagogisch klimaat draagt bij aan het welbevinden van leerlingen en leraren en leidt tot betere leerresultaten en meer werkplezier.

Het pedagogisch handelen van de leerkrachten op de Nicolaas Beetschool is afgestemd op het versterken van de drie basisbehoeften van de leerlingen: relatie, competentie en autonomie.

Relatie: De leerlingen voelen zich geaccepteerd. Ze horen erbij. Ze zijn welkom. Ze voelen zich veilig. Er wordt met de leerlingen gepraat en niet over hen.

Competentie: De leerlingen ontdekken dat ze de taken die ze moeten doen, aankunnen. Ze ontdekken dat ze steeds meer aankunnen.

Autonomie: Leerlingen moeten leren kritisch naar zichzelf en anderen te kijken en dan keuzes te kunnen maken. Ze willen verantwoordelijk zijn voor hun eigen taken. Zij kunnen (in elk geval voor een deel) hun leergedrag sturen.

Door te werken aan de basisbehoeften geven we elk kind de kans om tot zijn recht te komen en persoonlijke groei door te maken. Het creëren van een veilige omgeving is een voorwaarde voor iedereen om zich te ontwikkelen.

Onderwijs wordt gezien als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de school en ouders. Om goed onderwijs te kunnen bieden, is het belangrijk dat leraren, ouders en leerlingen respect hebben voor elkaar, open en eerlijk met elkaar communiceren en elkaar vertrouwen. Wij gaan hierbij uit van de gedrags- en omgangsregels van de **Kanjertraining**.

Zie schoolgids en omgangs- en gedragsprotocol Kanjertraining.

Hoofdstuk 3: Zorg buiten de school

Elke basisschool in Nederland maakt deel uit van een samenwerkingsverband. Een samenwerkingsverband telt verschillende basisscholen en één of meer speciale scholen voor basisonderwijs. Het samenwerkingsverband Passend Onderwijs Zuid-Kennemerland is een samenwerking tussen alle schoolbesturen voor primair onderwijs in Zuid-Kennemerland. De Nicolaas Beetsschool valt onder het Samenwerkingsverband Zuid-Kennemerland.

Het doel van de aansluiting bij het regionale samenwerkingsverband is het bieden van extra zorg voor alle kinderen die dit nodig hebben. De voorzieningen die een samenwerkingsverband in het leven roept, worden samen zorgstructuur genoemd. De organisatie en de inhoud daarvan staan beschreven in het zorgplan dat op school aanwezig is.

Het samenwerkingsverband is er verantwoordelijk voor dat er geen leerling thuis zit. Wij willen leerlingen zoveel mogelijk een plaats bieden op de basisschool. De basisschool krijgt financiële ondersteuning om passend onderwijs te organiseren. Het kan zijn dat een kind op de basisschool zit en extra ondersteuning nodig heeft op het speciaal (basis)onderwijs. In dat geval gaan ouders samen met de basisschool op zoek naar de passende onderwijsplek. Wanneer ouders, de basisschool en de nieuwe school tot overeenstemming komen over de juiste plek, geeft het samenwerkingsverband altijd toestemming. Het samenwerkingsverband heeft geen inhoudelijke indicatiecommissie, maar controleert of de oplossing door de drie partijen gedragen wordt. Bij een gedragen oplossing krijgt uw kind van het samenwerkingsverband een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor de nieuwe school.

Andere instanties

Andere instanties waar wij o.a. regelmatig contact mee hebben over de zorg voor kinderen zijn:

- Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)
- De GGD-afdeling Jeugdzorg (waaronder de schoolarts)
- De politie, m.n. de wijkagent
- Andere aanbieders van zorg, waaronder Pedagogencollectief, Fibbe, Kenter enz.

De Schoolarts (GGD, afdeling Jeugdgezondheidszorg)

Zie schoolgids.

Kindermishandeling en huiselijk geweld

Zie schoolgids.

Logopedie

Zie schoolgids.

CJG/ Kernteam

Zie schoolgids

Hoofdstuk 4: Kwaliteitsjaarplanning leerlingenzorg

Schooljaar 2023-2024

- Borgen rekenmethode
- Borgen LOVS
- Een- zorgroute (werken met groepsplannen), koppeling van verkort groepsplan en weekplanning op de agenda houden;
- Onderzoeken periodeplanning (kortere periodes) naar aanleiding van werkwijze Wereld in Getallen
- Aan het werk met referentieniveaus rekenen en taal/ vaststellen schoolambities;
- Onderzoek naar een beter passend observatie-instrument voor de leerlingen van groep 1-2;
- Onderzoek naar een observatie/signaleringsinstrument voor HB/MB leerlingen;

Sociaal emotioneel:

- Borgen Kanjertraining, herhalingstraining;
- Trainen nieuwe leerkrachten;
- Kanjervragenlijsten en sociogram na invullen interpreteren en acties i.s.m. specialist Sociaal Emotionele Ontwikkeling (SEO);
- Vragenlijsten in IEP (Hart en Handen).

Anders:

- Deelnemen in verschillende ontwikkelgroepen;
- Leesmethode Estafette borgen en Close Reading;
- Informatie aan team over HB/ DAWS/ levelbox;
- IB-handboek + procedures op de website;
- Opfrissen informatie leerkrachten rondom Kindermishandeling/ Huiselijk Geweld;
- VVE en NT2.

Hoofdstuk 5: Lijst van bijlagen

1. Taakomschrijving intern begeleider
2. Toetskalender

Bijlage 1: Taakomschrijving intern begeleider

Intern begeleider LB	
Resultaatgebieden	<p>1. Coördinatie en uitvoering zorgbeleid in de school</p> <ul style="list-style-type: none">* Draagt zorg voor opzet en uitwerking van het leerlingvolgsysteem volgens afspraken in het zorgplan* Organiseert onderzoek en speciale hulp m.b.t. zorgleerlingen, zorgt voor dossiervorming t.b.v. zorgleerlingen* Is voorzitter bij leerling-besprekingen, domein- en groepsbesprekingen en het zorgoverleg en bereidt de bijeenkomsten voor* Coördineert aanmeldingen en verwijzingen van leerlingen* Initieert en coördineert de indicatieaanvragen voor scholen voor Speciaal (Basis) Onderwijs of leerlingen met een Leerlinggebonden Financiering.* Coördineert de begeleiding die door externen wordt verzorgd* Organiseert en neemt deel aan intern en extern overleg m.b.t. zorgleerlingen* Coördineert activiteiten m.b.t. schoolverlaters, bewaakt de procedure van aanmelding voor het Leerweg Ondersteunend Onderwijs of praktijkgericht onderwijs.* Coördineert de terugplaatsing van leerlingen vanuit het speciaal onderwijs in het basisonderwijs.* Is onderdeel van het M.T. en medebeslisser bij onderwijsinhoudelijke keuzes zoals LVS, methodes. <p>2. Begeleiding leraren</p> <ul style="list-style-type: none">* Draagt kennis over leerlingenzorg over aan collega's binnen de school* Ondersteunt collega's bij het zoeken van lesmateriaal voor remedial teaching* Adviseert collega's over zorgleerlingen, didactische vragen e.d. en organiseert collegiale consultatie. <p>Begeleidt en coacht collega's bij het interpreteren van gegevens over de ontwikkeling van leerlingen,</p>

	<p>het opstellen en uitvoeren van handelingsplannen en het bewaken van het vervolg daarop</p> <ul style="list-style-type: none"> * Begeleidt en coacht collega's in het afnemen van diagnostische toetsen en het invullen van observatieformulieren * Observeert klassensituaties teneinde advies te geven aan de collega's voor aanpak van een zorgleerling * Ondersteunt collega's in de contacten met ouders/verzorgers van zorgleerlingen. <p>3. Bijdrage beleidsvoorbereiding bovenschools zorgbeleid</p> <ul style="list-style-type: none"> * Analyseert de zorgactiviteiten , toetsresultaten en leerling-besprekingen en werkt op basis daarvan didactische leerlijnen uit * Adviseert de directeur bij het ontwikkelen van onderwijs- en zorgbeleid in de school en het bovenschoolse zorgbeleid * Stelt jaarlijks het zorgplan op binnen de kaders van het meerjaren bovenschools beleidsplan * Adviseert de directeur t.a.v. de aanname van nieuwe (zorg)leerlingen * Vertegenwoordigt de school in intern en extern overleg over zorgbeleid; * Onderzoekt mogelijkheden die de kwaliteit van het onderwijs kunnen verbeteren; * Levert een bijdrage aan de evaluatie van het zorgbeleid op het niveau van de school , bovenschools en in het samenwerkingsverband, en aan de rapportage hiervan aan de inspectie. <p>4. Professionalisering</p> <ul style="list-style-type: none"> * Observeert klassensituaties teneinde advies te geven aan de collega's voor aanpak van een zorgleerling * Ondersteunt collega's in de contacten met ouders/verzorgers van zorgleerlingen en o.a. collegiale consultatie en intervisie * Bestudeert relevante vakliteratuur
<p>Bevoegdheden, kader & verantwoordelijkheden</p>	<ul style="list-style-type: none"> * Beslist bij /over: het analyseren van de zorgactiviteiten, het zorg dragen voor opzet en uitwerking van leerlingvolgsysteem volgens afspraken in het zorgplan, het

	<p>observeren van klassensituaties teneinde advies te geven aan de collega's voor aanpak van een zorgleerling</p> <ul style="list-style-type: none"> * Kader: het zorgplan en de beleidslijnen van de school * Verantwoording: aan de directeur van de school voor wat betreft de kwaliteit van de bijdrage aan de ontwikkeling van het bovenschoolse zorgbeleid, van coördinatie en uitvoering van het zorgbeleid in de school, van begeleiding en professionalisering van leraren.
Kennis en vaardigheden	<ul style="list-style-type: none"> * Algemeen theoretische en praktische vakinhoudelijke, (ortho)didactische en (ortho)pedagogische kennis * Inzicht in de taak, organisatie en werkwijze van de school * Vaardigheden in het coachen en begeleiden van collega's * Vaardigheden in het analyseren van de zorgactiviteiten, toetsresultaten en leerlingbesprekingen en het op basis daarvan uitwerken van didactische leerlijnen * Vaardigheden in het opzetten van plannen en het geven van adviezen * HBO master werk- en denkniveau passend bij het werkgebied Interne Begeleiding
Contacten	<ul style="list-style-type: none"> * Met leraren over de begeleiding van zorgleerlingen om af te stemmen * Met leraren over de ondersteuningsvraag en de begeleiding van leerlingen om afspraken te maken * Met de directie over de kaders waarbinnen de leerlingenzorg plaats moet vinden om af te stemmen * Met externe organisaties over de begeleiding van zorgleerlingen om overleg te voeren en af te stemmen * Met het bovenschools IB-netwerk (zowel Stichting als Samenwerkingsverband) over inhoud, professionalisering en samenwerking van scholen om af te stemmen

De Intern begeleiders maken onderdeel uit van het managementteam .

Bijlage 2: Toetskalender 2023-2024

Toetskalender 2023-2024

Nicolaas Beetschool

	Sept	Okt	Nov	Dec	Jan	Febr	Maart	April	Mei	Juni	juli
Motoriek						3-8				3-8	
HB signalering	1*	1*, 3-5	1*	1*	1*	1*, Opvallende II	1*	1*	1*	1*, Opvallende II	
KanVas sociogram		3-8					3-8				
KanVas docent vr.		3-8					3-8				
KanVas soc Veiligheid							(6), 7-8				
IEP Hart en Handen					8		3-7				
Drempelonderzoek		8 *									
Doorstroomtoets						8					
Letterkennis	3				2				2		
IEP rekenen			8		3-7					3-7	
IEP taalverzorging			8		3-7					3-7	
IEP begr. lezen			8		3-7					3-7	
IEP leestechniek/ leesexpressie					3-6 (7,8)					3-6 (7,8)	
DMT					3,4 + zwakke leerlingen 5t/m 8					3,4 + zwakke leerlingen 5t/m 8	
Estafette											

Nieuwsbegrip		WS 7-8	TIAT AA-4 TIAT A 5-6 TIAT B 7-8	WS 7-8		TIAT B 7-8			TIAT AA-4 TIAT A 5-6 TIAT B 7-8	WS 7-8	
KIJK	Observatie	Registratie	Observatie						Registratie		
Signalering dyslexie 1-2					2*			2,1*			

*** betekent: niet bij alle leerlingen van toepassing

